

КАФЕДРА ГУМАНІТАРНИХ І СОЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

**СИЛАБУС МІЖФАКУЛЬТЕСЬКОЇ ВИБІРКОВОЇ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
КУЛЬТУРА НАУКОВОЇ МОВИ**

Освітньо-наукова програма – Економіка
Спеціальність – 051 Економіка
галузь знань – 05 Соціальні та поведінкові науки
освітній ступінь – доктор філософії

Розробник:

Наталія Сизоненко,

к. філол. н., доцент, завідувач кафедри
гуманітарних і соціальних дисциплін

Гарант ОНП:

Юлія Самойлик,

д. е. н., професор, професор кафедри
економіки та економічних відносин

Назва навчальної дисципліни	Культура наукової мови
Назва структурного підрозділу	кафедра гуманітарних і соціальних дисциплін
Контактні дані розробників, залучених до викладання	викладач: Сизоненко Наталія , к. філол. н., доцент, завідувач кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін. контакти: ауд. 456, навчальний корпус № 4 e-mail: nataliia.syzonenko@pdaa.edu.ua сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/syzonenko-nataliya-mykolayivna
Рівень вищої освіти	третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти ступеня доктор філософії
Спеціальність	051 Економіка
Попередні умови для вивчення дисципліни	відсутні

1. Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни: вироблення навичок правильного та доцільного використання мовних засобів залежно від сфери й мети наукового спілкування; формування вміння створювати наукові тексти відповідно до норм української літературної мови та презентувати результати наукового дослідження в усній та письмовій формах; розвиток комунікативних навичок, необхідних для оформлення результатів дослідницької діяльності.

Основні завдання навчальної дисципліни: поглиблення знань про наукову мову, основні категорії, властивості, структуру, мовні засоби наукового тексту; оперування професійною термінологією, навичками складання, редагування й коригування різних жанрових різновидів наукових текстів українською мовою; формування лінгвістичної, соціолінгвістичної, соціокультурної, прагматичної й риторичної компетентностей для забезпечення ефективного професійного спілкування українською мовою в науковому та академічному середовищі.

загальні компетентності	програмні результати навчання
ЗК 6. Здатність до усної та письмової презентації результатів наукового дослідження.	ПРН 2. Демонструвати навички мовної комунікації щодо представлення та обговорення результатів своїх наукових досліджень з колегами, науковою спільнотою, суспільством у цілому українською та іноземною мовою в усній та письмовій формі, демонструвати навички презентації результатів наукових досліджень.
ЗК 7. Здатність діяти на основі етичних міркувань та академічної доброчесності.	

2. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Наукова мовна культура – основа професійної діяльності дослідника

Тема 2. Лексичні засоби наукової мови

Тема 3. Морфологічні засоби наукової мови

Тема 4. Синтаксичні засоби наукової мови

Тема 5. Культура наукового тексту

Тема 6. Оформлювання результатів наукової діяльності

Тема 7. Бібліографічний опис і спеціальні графічні засоби

Тема 8. Культура усного наукового мовлення

3. Трудомісткість

Загальна кількість годин – 120.

Кількість кредитів – 3.

Форма семестрового контролю – залік.

4. Політика оцінювання

Академічна доброчесність:

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/4518/kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf> та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавської державної аграрної академії <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/4518/etychnyy-kodeks.pdf>.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Максимальна/мінімальна кількість балів за програмними результатами

Програмні результати навчання	Мін балів за ПРН	Мах балів за ПРН
ПРН 2. Демонструвати навички мовної комунікації щодо представлення та обговорення результатів своїх наукових досліджень з колегами, науковою спільнотою, суспільством у цілому українською та іноземною мовою в усній та письмовій формі, демонструвати навички презентації результатів наукових досліджень	60	100
Разом	60	100

Форми оцінювання та методика нарахування балів

Форми оцінювання результатів навчання	Методика нарахування балів
	денна форма навчання
виконання навчальних завдань	4 бали×12 завдань= 48 балів
виконання завдань самостійної роботи	2 бали×8 завдань теоретичного характеру=16 балів; 2 бали×8 завдань практичного характеру=16 балів.
виконання тестових завдань	10 тестових завдань=20 балів

5. Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти			Разом
	Виконання навчальних завдань	Виконання завдань	Виконання тестових завдань	
Тема 1. Наукова мовна культура – основа професійної діяльності дослідника	4	4	20	8
Тема 2. Лексичні засоби наукової мови	4	4		8
Тема 3. Морфологічні засоби наукової мови	8	4		12
Тема 4. Синтаксичні засоби наукової мови	4	4		8
Тема 5. Культура наукового тексту	8	4		12
Тема 6. Оформлювання результатів наукової діяльності	12	4		16
Тема 7. Бібліографічний опис і спеціальні графічні засоби	4	4		8
Тема 8. Культура усного наукового мовлення	4	4		28
Разом	48	32	20	100

6. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Колоїз Ж. В. Українська наукова мова: практикум. Кривий Ріг: КДПУ, 2017. 135 с.
2. Ревуцька С. К., Шапран Д. П., Зінченко В. М. Наукова українська мова: конспект лекцій. Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2020. 119 с.
3. Семеног О. М. Культура наукової української мови: навч. посіб. Київ: ВЦ Академія, 2012. 216 с.
4. Український правопис. НАН України; Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні; Інститут української мови. Київ: Наукова думка, 2019. 92 с.

Допоміжні

1. Городенська К. Українське слово у вимірах сьогодення. Київ, 2019. 207 с.
2. Горошкіна О. М., Шутова Л. І. Науковий текст: особливості мови та стилю: навчально-методичний посібник для аспірантів. Луганськ: Світанок, 2013. 138 с.
3. Левченко О. Науковий стиль: культура мовлення: навчальний посібник. Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2012. 204 с.
4. Мацько Л.І. Українська наукова мова (теорія і практика): навч. посіб. Тернопіль: Підручники і посібники, 2011. 272 с.
5. Сизоненко Наталія Миколаївна. Нормативність мовлення журналіста (за матеріалами інформаційних бюлетенів Об'єднаних територіальних громад Полтавської області). *The 6 th International scientific and practical conference «The world of science and innovation» (January 14-16, 2021)*. Cognum Publishing House, London, United Kingdom. 2021. P. 1016–1020.
6. Шаравара Т. Коцур А., Сизоненко Н., Тагільцева Я. Психолінгвістичний аналіз структури асоціативного поля стимулу компетентність. *Psycholinguistics. Психолінгвістика. Психолінгвістика: зб. наук. праць. Серія: Філологія*. Переяслав-Хмельницький: ФОП Домбровська Я.М. 2018. Вип. 24 (2). С. 340-358.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Академічний російсько-український словник за ред. А. Кримського. URL : <http://krym.linux.org.ua>
2. Великий тлумачний словник сучасної української мови. URL : <http://www.slovnyk.net>
3. Український правопис. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/05062019-onovl-pravo.pdf>
4. Український словник онлайн, тлумачний, російсько-український, орфографічний словник, український словник синонімів, український тлумачний словник, російсько-український словник, енциклопедія, правопис. URL: www.rozum.org.ua.